

REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A COMISIEI CENTRALE DE OBSERVATORI ȘI DELEGAȚI F.R.H.

Articolul 1.

Comisia Centrală de Observatori și Delegați este formată din observatorii și delegații F.R.H., care au obținut acreditarea în urma promovării examenului anual.

Comisia Centrală de Observatori și Delegați, având în componența sa și observatori E.H.F./I.H.F., este în subordinea nemijlocită a F.R.H. – Secretarului General F.R.H..

Comisia Centrală de Observatori și Delegați colaborează cu A.J.H. / A.M.H. Buc., și împreună cu corpul de arbitri divizionari, militează pentru buna și corecta desfășurare a activității handbalistice la toate nivelurile, în plan intern, precum și la competițiile internaționale desfășurate pe teritoriul național.

Articolul 2.

Din Comisia Centrală de Observatori și Delegați, pot face parte acele persoane care au abilitați în domeniu, persoane ce provin din rândul profesorilor cu specializare handbal, foști antrenori, sportivi, arbitri internaționali sau divizionari, care au activat cel puțin la liga a doua națională, cunoscuți ca având o înaltă demnitate, calități morale incontestabile, ce sunt selecționați și testați, care au promovat examenul anual (bianual), la începerea turului și eventual a returului ligii naționale de handbal.

Articolul 3.

Prezența la un joc de handbal a Președintelui F.R.H., Secretarului General, Observatorilor E.H.F./I.H.F., Președintelui Comisiei Centrale de Observatori și Delegați, Președintelui Comisiei Centrale de Competiții, Președintelui Comisiei Centrale de Arbitri, Președintelui Comisiei de Antrenori, Președintelui Comisiei Centrale de Disciplină (unde nu a fost desemnat un observator/delegat,) se constituie ca observatori de drept și de fapt. Constatările celor în cauză, vor fi apreciate, ca cele ale unui observator/delegat, oficial.

Articolul 4.

Comisia Centrală de Observatori și Delegați are drept scop urmărirea și îmbunătățirea desfășurării regulamentare și de promovare a handbalului la toate nivelurile, în rândul sportivilor, antrenorilor, persoanelor oficiale, de supraveghere a respectării Statutului și a celorlalte regulamente de desfășurare a activităților handbalistice, de evaluare a prestațiilor arbitrilor, corectare și îndreptare a prestațiilor acestora, la jocurile la care sunt delegați în plan național, precum și, la cerere și la jocurile internaționale desfășurate sub egida F.R.H..

Articolul 5.

Conducerea Comisiei Centrale de Observatori și Delegați este formată din:

- Președinte
- Vicepreședinte
- 3 (trei) membri, din care unul este numit secretar.

Articolul 6.

Comisia Centrală de Observatori și Delegați delegă observatori la toate jocurile din cadrul Ligii Naționale de Handbal, feminin – masculin, la orice joc din cadrul Campionatelor Naționale, la

care F.R.H. consideră că este necesar, caz în care cheltuielile prilejuite de deplasarea observatorului, vor fi suportate de către F.R.H., precum și la solicitarea formulată în scris, cu minimum 3 (trei) zile calendaristice, înainte de disputarea jocului, de către orice parte interesată, participantă la joc.

Articolul 7.

La unele jocuri oficiale pot fi delegați supervizori. Aceștia fac parte din Corpul de Control al observatorilor. Conducerea F.R.H. și cea a C.C.O.D. își asumă dreptul de a delega unii supervizori, la acele jocuri de handbal, unde se consideră a fi necesar. Procedura privind numirea, delegarea, precum și atribuțiunile acestora, sunt elaborate și aprobate de Comisia Centrală de Observatori și Delegați. Delegările unor supervizori se fac pentru acele jocuri care prezintă un grad ridicat de risc, sau care pot influența într-un fel sau altul caracterul jocului de handbal.

Articolul 8.

- a) Observatorii/delegații, supervizorii oficiali nu pot fi delegați la jocurile la care oficiază ca arbitri, rudele sau afiniilor lor de gradul I - III.
- b) Observatorul/delegatul este obligat să acorde arbitrilor asistența necesară pentru îndeplinirea în condiții optime a atribuțiunilor acestora din urmă.

Articolul 9.

În vederea participării la examenul pentru funcția de observator/delegat, candidații trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) Să fie cetățean român, cu domiciliul stabil în România;
- b) Participarea efectivă, minimum 10 (zece) ani, la competițiile interne, Liga Națională, Divizia A, în calitate de sportiv, antrenor, arbitru, observator sau delegat F.R.H., dacă au fost oficiali ai echipelor de Liga Națională, sau Divizia A.
- c) Să prezinte un CV handbalistic la zi;
- d) Să nu fie sub relații contractuale cu un club sportiv (handbal), ce-și desfășoară activitatea la nivelul competițiilor naționale, sau să fie implicat sub orice formă în conducerea unei echipe de handbal la nivel național;
- e) Să nu fi fost condamnat penal cu privire de libertate (sentință definitivă), cu sau fără suspendare, nu însă pentru o faptă din culpă. Este obligatoriu a se prezenta Cazierul Judiciar, la zi.
- f) Dacă în anii anteriori a fost membru al Comisiei Centrale de Observatori și Delegați, să nu fi avut o activitate necorespunzătoare, să nu fi răspuns Comunicatelor și deciziilor CCOD, să fi manifestat dezinteres în activitatea de observator/delegat, să nu fi participat cu regularitate la ședințele de instruire organizate de CCOD, în general să fi avut o apreciere negativă ca prestație de observator/delegat din partea CCOD. Comisia Centrală de Observatori și Delegați, își rezervă dreptul de a alcătui și supune spre aprobare conducerii F.R.H., lista cu persoanele abilitate a fi invitate să susțină examenul anual(bianual), pentru dobândirea calității de observator/delegat F.R.H..
- g) Să nu fi suferit, în timpul activității de: sportiv, antrenor, conducător, arbitru, persoană oficială, o sancțiune de excludere din viața sportivă, sau orice excludere din domeniul sportiv.

- h) După caz, să facă dovada faptului ca realizează venituri suficiente (cel puțin venitul minim pe economie) și ca nu este dependent de activitatea de Observator și/sau Delegat F.R.H..
- i) Se declară admis și se atestă ca Observator și / sau delegat, pentru sezonul respectiv, candidatul care a obținut minimum 24 de puncte (din 30 posibile) la concursul (bi) anual.

Articolul 10.

Sunt selectați și invitați să susțină concurs pentru admiterea în Comisia Centrală de Observatori și Delegați, persoane cunoscute și apreciate pentru competența, probitatea morală, experiența în activitatea handbalistică și conduita în societate, dorința de a dobândi prin ceea ce întreprinde activitatea de observator/delegat F.R.H., nivelul cunoștințelor privind:

- Statutul F.R.H.;
- Regulamentul Jocului de Handbal modificat la 01.07.2018 de către E.H.F.;
- Prevederile Legii 4/2008, privind prevenirea și combaterea violenței la competițiile sportive, modificată și completată de Legea nr.10, din 06.01.2012.
- Regulament de desfășurare Liga Națională, M+F;
- Regulament desfășurare Cupa României;
- Regulament desfășurare Super Cupa României;
- Regulament desfășurare Divizia A, M + F;
- Regulament desfășurare Campionate naționale de Juniori I – IV, M + F;
- Regulament de transferări;
- Regulamentul de Organizare și desfășurare a competițiilor naționale de handbal din România, pentru fiecare an calendaristic;
- Regulamentul de ordine interioară al F.R.H.;
- Regulamentele de Organizare și Funcționare a tuturor Comisiilor federale, alte normative și cerințe ale F.R.H., postate pe site-ul federației, pentru buna desfășurare a unui joc de handbal.

Ei trebuie să fie ași din punct de vedere medical, prezentând un aviz medical de la o instituție sanitară abilitată, având înscris perioada de valabilitate, stampila instituției și parafa medicului. Anual (bianual), se organizează concursul pentru dobândirea calității de observator/delegat, de regulă înaintea începerii sezonului competițional următor.

Articolul 11.

Data și locul susținerii examenului (bi) anual vor fi anunțate din timp. La propunerea Secretarului General, Comitetul Director va aproba data și locul examenului și după aprobare acestea vor fi făcute publice prin afișare pe site-ul F.R.H., Buletin informativ, Comunicat CCOD. Costurile prilejuite de susținerea concursului pentru dobândirea calității de observator F.R.H., privind transportul, cazarea și masa vor fi suportate de către participanți. Măsurile privind deplasarea la și de la locul de desfășurare a concursului, revin în sarcina exclusivă a candidaților.

Articolul 12.

Observatorii/Delegații își vor asuma responsabilitatea pentru asigurarea, privind riscurile provenite din îndeplinirea atribuțiilor acestora, la jocurile de handbal, la care sunt delegați,

privind transportul acestora la și de la joc, cazarea și activitatea în sine ca observator/delegat F.R.H.

Articolul 13.

Deplasarea observatorilor/delegaților, la și de la jocurile la care sunt desemnați a oficia, se va face cu mijloace proprii, sau cu mijloace de transport în comun. Este interzis observatorilor/delegaților deplasarea, la și de la jocuri oficiale cu arbitrii principali ai acestora.

Articolul 14.

Nerespectarea de către observatori și delegați a obligațiilor prevăzute de R.O.D.C.N.H., sau de Regulamentul privind activitatea observatorilor și delegaților, atrage după sine sancționarea acestora de către forul competent din cadrul F.R.H., A.J.H., A.M.H., după caz.

Articolul 15. Comunicarea nominalizărilor

Comunicarea nominalizărilor pentru Observatori și Delegați se face prin afișare pe site-ul F.R.H. la secțiunea “Știri” și/sau “Competiții”, în timp util pentru delegările săptămânale și/sau telefonic, în special pentru delegările de urgență.

Articolul 16. Obligațiile observatorului/delegatului după primirea nominalizării

- a) Observatorul/Delegatul trebuie să confirme/infirme telefonic sau prin e-mail, președintelui CCOD, nominalizarea în termen de 24 de ore de la comunicare, sau imediat în cazul unei nominalizări “de urgență”.
- b) În eventualitatea în care un observator/delegat nu poate participa la un joc, acesta va anunța în scris, prin e-mail CCOD și F.R.H. cu minimum 24 ore înaintea orei oficiale de începere a jocului respectiv cu motivarea, temeinic argumentată.
După acceptarea delegării, observatorii/delegații sunt datori să se pregătească pentru misiunea lor, asigurându-se ca sunt informați cu privire la:
  - Programarea jocului – localitatea, sala, data și ora (dacă este televizat sau nu), fiind obligați a confirma prezența la joc;
  - Regulamentul competiției în cadrul căreia se desfășoară jocul respectiv.
  - Atribuțiunile pe care le are pentru buna desfășurare a jocului.
  - Dispozițiile regulamentare privind sala de joc, măsurile de ordine, protecție și securitate la locul de desfășurare a competiției, precum și în exteriorul sălii de joc (prin forțele de ordine ale Jandarmeriei), accesul persoanelor în incintă, la vestiare, cabina medicului sălii, cabina de transmisie TV, o rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități, alte anexe ale complexului sportiv);
  - Caracterul și importanța jocului respectiv (etapă de campionat, joc eliminatoriu sau de baraj), locurile ocupate de cele două echipe în clasament, eventuale conflicte anterioare;
  - Sportivilor, conducătorilor sau altor oficiali ai celor două echipe aflați în stare de suspendare, li se poate atrage atenția, dacă un sportiv sau oficial al echipei se găsește în stare de suspendare. Cei în cauză fiind atenționați de suspendarea acestora, dacă acest lucru a fost făcut public prin Comunicat al Comisiei Centrale de Disciplină, afișat pe site-ul federației, înainte de începerea oficială a jocului. Responsabilitatea în acest sens revine exclusiv echipei în cauză.

- Numele arbitrilor principali, ce oficiază la jocul respectiv.
  - Observatorii trebuie să ajungă în localitatea în care urmează să aibă loc jocul respectiv, cu minimum 90 min. (1,5 ore) înainte începerii jocului.
  - În cazul în care observatorul delegat nu s-a prezentat la joc, jocul se va desfășura fără observator, obligațiile acestuia fiind preluate de către arbitrul înscris primul în Raportul de Joc. După semnalul de începere a jocului, îi este interzis observatorului care a întârziat, a mai desfășura activități oficiale, la jocul respectiv.
- c) În situația în care, la locul de desfășurare a jocului, exista un observator F.R.H., acesta va fi nominalizat de către conducerea CCOD pentru a oficia ca observator cu drepturi depline, în situația în care, la sala de joc nu s-a prezentat, sau s-a prezentat după ora oficială de începere a jocului din diverse motive, observatorul delegat inițial.

Articolul 17. Atribuțiunile observatorului/delegatului

- a) Observatorul/Delegatul supraveghează organizarea și desfășurarea în condiții regulamentare a jocului la care este delegat, urmărind respectarea Statutului și Regulamentelor F.R.H., referitoare la organizarea de jocuri oficiale. După caz, cere clubului organizator să întreprindă cele mai eficiente măsuri pentru remedierea neconformităților constatate, menținerea ordinii, înaintea, în timpul și după terminarea jocului, în interiorul/exteriorul arenei sportive.
- b) Verificarea existenței și amplasării camerelor de luat vederi, atenționarea reprezentantului echipei gazdă, pentru asigurarea locurilor pentru înregistrarea jocului de către persoanele abilitate prin regulamentul F.R.H., crearea condițiilor optime pentru filmare, echipei oaspete.
- c) Urmărirea și asigurarea achitării integrale a baremului de arbitraj înainte de joc în baza chitanțelor prezentate de arbitrii principali.
- d) Observatorul/Delegatul trebuie să acorde arbitrilor maximum de asistență posibilă, pentru îndeplinirea în condiții optime, a atribuțiilor acestora. El trebuie să se asigure că echipa de arbitrii este lăsată să se concentreze în liniște asupra jocului, și să ceară organizatorilor să ia măsurile necesare pentru interzicerea accesului la vestiare a persoanelor neautorizate. În acest scop el va solicita în mod expres organizatorilor ca forțele de ordine să nu permită accesul la vestiare și pe terenul de joc, decât persoanelor autorizate de R.O.D.C.N.H.. La pauza jocului, în cabina arbitrilor poate accede (numai dacă este strictă nevoie) observatorul/delegatul întâlnirii. Este interzis oricărei persoane accesul în vestiarul arbitrilor. Circulația arbitrilor de la vestiar la teren și invers se va face numai în prezența observatorului (la Liga Națională însoțiti și de 2 stewardzi).
- e) Observatorilor și delegaților le este interzis să schimbe o decizie a arbitrilor. În situații cu totul deosebite, în special când timpul de joc este întrerupt, și arbitri dau o decizie nereglementară sau incompletă, în cazul unor decizii care constituie motive de protest, observatorul/delegatul trebuie să-i informeze pe arbitri despre prevederile regulamentare, urmând a se aplica decizia corectă. În situația în care prin decizia asumată de arbitrii principali, observatorul, nu este de acord cu aceasta, urmează un raport suplimentar.
- f) Urmărirea și asigurarea completării raportului de joc, verificarea legitimațiilor sportivilor, în care să fie trecut numele sportivului, clubul aparținător, având de asemenea înscrisă viza anuală a F.R.H., viza medicală din partea unei instituții specializate (medicină

sportivă) cu parafa medicului, verificarea legitimațiilor oficialilor de echipă, completate corect și cu viza anuală și medicală valabile (1 an), a ecusoanelor persoanelor oficiale înscrise în raportul de joc.

- g) După terminarea jocului se va înainta către F.R.H. un raport al observatorului, trimis în 24 de ore de la încheierea acestuia, care să oglindească raportul de inspecție, modul de desfășurare a jocului dacă au fost, situații conflictuale deosebite, înainte, în timpul sau după terminarea acestuia, (în cazul unor abateri grave se va întocmi un raport suplimentar ce va fi înaintat de urgență din localitatea de desfășurare a jocului (competiției), se va înainta în măsura posibilităților secvențe video, înregistrări audio despre o anumită situație neregulamentară petrecută la locul de desfășurare a competiției.
- h) Observatorilor le este interzis ca înainte, în timpul și după terminarea jocului, să dea declarații în mass-media, și să analizeze prestația arbitrilor în prezența oficialilor echipelor, sau a altor persoane fără drept în acest sens.

Articolul 18. Obiectivele principale ale inspecției sunt:

- a) Organizarea regulamentară a jocului (calitatea terenului de joc, porților, plaselor, tablei de marcaj, mesei oficiale cu accesoriile necesare, amplasarea băncilor de rezerve, existența scaunelor în tribună, amplasarea celor două galerii în zone diametral opuse, accesul spectatorilor în proporție de maximum 90% din capacitatea tribunelor, vestiare, echipe și arbitri, asistența medicală, salvare utilată corespunzător, măsuri de ordine și protecție). Verificarea marcajului suprafeței de joc (corectitudine și vizibilitate), sistemul de cronometraj, iluminatul corespunzător al sălii, măsurile de ordine și siguranță medicală, , amplasarea bannerelor oficiale, cu inscripția F.R.H., Liga Națională M +F, cel cu inscripția WURTH. Toți observatorii sunt obligați a avea trusa necesară îndeplinirii sarcinilor proprii.
- b) Aprecierea calității arbitrajelor în conformitate cu regulamentul de joc și criteriile stabilite de Comisia Centrală de Arbitri.
- c) Evoluția tehnică a jocului (aprecierea jucătorilor selecționați în loturile naționale, calitatea tehnică a jocului, comportarea oficialilor, sportivilor și arbitrilor).

Articolul 19. Activitatea observatorului:

Înainte de a ajunge în localitatea de desfășurare a jocului Observatorul trebuie să contacteze arbitrii principali, asigurându-se că sosirea acestora la locația jocului se face cu aprox. 75' înainte de joc, că nu există situații de indisponibilitate și că sunt întrunite condițiile unei prestații corespunzătoare.

La sosirea în locul de desfășurare a jocului, observatorul/delegatul trebuie să invite la ședința tehnică pe: arbitri principali, arbitri ajutători, reprezentanții celor două echipe, Șeful formațiunii de pază, Șeful formațiunii de jandarmi, medicul competiției și/sau medicul ambulanței. În cazul în care, doctor al reuniunii este medicul de pe salvare, acesta poate ajunge la sală cu 10 minute înainte de ora oficială de începere a jocului, cu care se va face un instructaj separat de observatorul/delegatul jocului.

La ședința tehnică, Observatorul trebuie:

- a) Să discute cu organizatorii jocului măsurile pe care le-au întreprins pentru organizarea competiției pe baza respectării regulamentelor F.R.H. în vigoare.

- b) Să se informeze despre numărul total de bilete vândute, invitații acordate, numărul total de spectatori prognozat, repartiția și separarea grupurilor de simpatizanți ale celor două echipe și ce măsuri vor fi luate pentru a garanta securitatea simpatizanților echipei gazdă și a echipei oaspete înainte, în timpul și după încheierea jocului.
Verifică împreună cu șeful forțelor de ordine (jandarmerie) dacă s-au luat măsuri de interdicere a accesului acelor suporteri, care au interdicție de pătrundere în arenele sportive, în conformitate cu prevederile Legii nr. 4/2008, acelor aflați sub influența substanțelor psihotrope, a băuturilor alcoolice, acelor care se manifestă violent (vehement) la adresa forțelor de ordine, a conducerii clubului organizator-visitator, care au asupra lor obiecte contondente sau de altă natură, ce pot pune în pericol viața sau integralitatea participanților, activități ce sunt interzise prin prevederile Legii nr. 10/2012.
- c) Să stabilească un punct în care să se reunească comitetul de urgență, în cazul producerii unor evenimente deosebite.
- d) Să ceară organizatorilor să numească o persoană de contact cu care să poată lua legătura, dacă este necesar, înainte, în timpul și după terminarea jocului, pentru a întreprinde în caz de nevoie, măsuri operative ce se impun.
- e) Să asigure posibilitatea reprezentantului echipei vizitatoare, să ia legătura cu Observatorul, cu reprezentantul oficial al echipei gazdă, cu persoana de contact stabilită la pct. d.
- f) Să ceară organizatorilor jocului ca la cabina arbitrilor să aibă asigurate măsuri de ordine și siguranță, prin existența a doi stewarzi.
- g) Observatorul/Delegatul jocului trebuie să ceară cuplului de arbitri principali să conducă jocul conform Regulamentului Jocului de Handbal și să sancționeze încă de la începutul partidei toate actele nesportive grosolane, precum și jocul dur, la intimidare practicat de una sau ambele echipe.
- h) Dacă din diverse motive jocul nu poate începe sau nu poate fi continuat, impunându-se amânarea sau întreruperea acestuia, observatorul/delegatul va urmări ca arbitrii jocului să aplice corespunzător prevederile R.O.D.C.N.H. pentru asemenea situații și să întocmească un raport suplimentar, pe care îl va înainta de la locul de desfășurare a jocului, Secretarului General și Președintelui C.C.O.D..
- i) La jocurile din cadrul Campionatelor Naționale, observatorii/delegații vor discuta cu arbitrii prevederile regulamentare pentru cazurile de egalitate la terminarea celor 60 de minute de joc.
- j) Observatorul/Delegatul jocului va solicita cooperarea delegațiilor oficiali ai celor două echipe pentru o comportare civilizată a suporterilor și, totodată, va sublinia că nerespectarea măsurilor de ordine, protecție și securitate, precum și producerea de incidente, atrage după sine sancționarea celor vinovați și a cluburilor de handbal implicate, potrivit prevederilor regulamentare.
- k) Observatorul/delegatul va atenționa reprezentanții ambelor echipe și arbitrii în legătură cu netolerarea jocului brutal, respectarea disciplinei și disputarea jocului într-un deplin spirit de fair – play.
- l) Oficialii celor două echipe și arbitrii sunt obligați să sesizeze observatorul/delegatul dacă au cunoștință cu privire la fapte care să conducă la încălcarea eticii sportive și/sau la practici neregulamentare. Observatorul/delegatul este obligat ca în situația în care este

sesizat, să solicite o declarație scrisă și semnată de către persoana care l-a înștiințat, în legătură cu faptele respective.

- m) La ședința tehnică reprezentanții celor două echipe vor prezenta câte un exemplar din echipamentul de joc al echipei proprii (tricou, șort, jucători de câmp, portari, culoare sacou antrenor ecuson A), culoarea echipamentului (distinct) al personalului abilitat cu ștergerea suprafeței de joc.
- n) Se va semna un proces verbal în trei exemplare (câte unul fiecărei echipe și unul revenind observatorului), de către cei în drept, de luare la cunoștință a măsurilor ce trebuie întreprinse în vederea desfășurării în bune condițiuni a jocului.

Articolul 20. Obligațiile cluburilor și asociațiilor sportive

Cluburile și asociațiile sportive organizatoare ale jocurilor oficiale au următoarele obligații în legătură cu observatorii/delegații:

- a) Să suporte costurile privind baremurile de observator/delegat, egale cu cele ale arbitrilor principali, de la jocul respectiv, transportul, masa și cazarea acestora.
- b) Comitetul Director al F.R.H. aprobă ori de câte ori este nevoie normele financiare (modificarea acestora) privind quantumul sumelor și modalitățile de plată a drepturilor convenite observatorilor/delegaților oficiali, norme validate de C.A.
- c) Să asigure integritatea și securitatea, siguranța și liniștea observatorilor și a bunurilor acestora, în localitatea respectivă. În acest scop cluburile vor coopera cu societățile de pază și protecție și forțele de ordine (jandarmerie), după caz poliție.
- d) Să ducă la îndeplinire toate cerințele legale ale observatorilor și delegaților F.R.H., pentru buna desfășurare a jocurilor la care participă.
- e) Cluburile și asociațiile sportive sunt obligate a remedia la cererea observatorilor/delegaților, toate neconformitățile constatate înaintea începerii unui joc – turneu. Masa scorer-cronometrorului și băncile de schimb trebuie să fie poziționate în așa fel încât cronometrorul, scorerul, observatorul, să poată vedea liniile spațiului de schimb.
- f) Să asigure măsurile de protecție și ordine prin firme specializate de pază, cu un număr adecvat de stewarzi (pentru jocurile cu grad mare de risc, cu grad de risc mediu și cu grad mic de risc), în vederea evitării unor incidente la locul de desfășurare a competiției.
- g) În cazul unor situații de forță majoră (în mod deosebit de ordin administrativ, sau în cazul producerii unor avarii) să întreprindă toate măsurile ce se impun, în vederea continuării jocului.
- h) Persoanele care sunt desemnate pentru ștergerea suprafeței de joc, (minimum 1 pentru fiecare jumătate de teren, la jocurile de liga națională și Cupa României), sunt obligate a se conforma cerințelor arbitrilor principali.
- i) Să se asigure ca autoturismele observatorilor/delegaților sunt parcate în locuri în care nu prezintă riscul de a fi vandalizate.
- j) Să se asigure că observatorii pot părăsi incinta de desfășurare a competiției, precum și localitatea în care a avut loc jocul, în condiții de siguranță deplină.

Articolul 21. Obligațiile observatorului/delegatului înaintea jocului

- a) Urmărirea și asigurarea completării protocolului de joc, verificarea legitimațiilor sportivilor, în care să fie trecut numele sportivului, clubul aparținător, având de asemenea

înscrisă viza anuală a F.R.H., viza medicală din partea unei instituții specializate (medicina sportivă) cu parafa medicului, a ecusoanelor persoanelor înscrise în raportul de joc și a oficialilor de la masa scorer-cronometrului. În situația în care oficialii echipelor nu au ecusonul stabilit de regulamentul F.R.H., aceștia au dreptul de a lua loc pe banca de rezerve a echipei proprii și pe baza carnetului de antrenor, delegat, medic, responsabil echipă, având înscrisă viza medicală, cu parafa medicului, și cea anuală, cu ștampila și semnătura F.R.H.. În cazul în care se încalcă aceste prevederi, cel/cei în cauză, vor fi înaintați spre analiza Comisiei Centrale de Disciplină F.R.H..

- b) Urmărește asigurarea tuturor măsurilor regulamentare pentru începerea în bune condițiuni a jocului oficial la care ia parte.
- c) În situația apariției unor fenomene negative, neprevăzute ex. aruncarea de confeti pe terenul de joc, întreprinde măsuri operative de înlăturare a acestora și atenționare prin stația de amplificare a sălii de necesitatea respectării normelor în vigoare.
- d) După caz asigură măsuri suplimentare de protecție a băncilor de rezerve, în mod expres a echipei oaspete, în situația apariției unor stări conflictuale.
- e) Se asigură ca toate persoanele de la masa oficială au asigurate bune condiții de desfășurare a activității, (mapa profesională, cunosc activitățile ce trebuie întreprinse pe toată durata partidei).
- f) Urmărește ocuparea în bune condițiuni, a locurilor în tribună a spectatorilor și a celor două galerii.

Articolul 22. Obligațiile observatorului/delegatului în timpul jocului.

- a) Urmărirea jocului de la masa scorer-cronometrului la care vor avea acces numai persoanele autorizate (observator, scorer, cronometrator, crainic, manipulant tabelă de marcaj). Interzicerea oricărei persoane de a staționa între liniile de margine și balustradele de protecție a tribunelor, precum și în spatele liniilor de poartă ale terenului, cu excepția fotografiilor și a ziariștilor acreditați și care prezintă însemne distincte privind calitatea acestora, pentru o scurtă perioadă de timp, în vederea efectuării de fotografii (fără a deranja portarul sau jucătorii), sau a filma jocul din acel loc.
- b) Înregistrarea prestației arbitrilor și sportivilor celor două echipe.
- c) Colaborarea cu arbitrii și oficialii celor două echipe pentru desfășurarea în bune condițiuni a jocului.
- d) Observatorul/delegatul federal nu poate lua decizii privind jocul însă, dacă este necesar observatorul/delegatul federal, poate să întrerupă jocul și să informeze arbitrii privind încălcarea regulamentului de joc (proteste repetate ale oficialilor, sportivilor, aruncarea în teren cu obiecte, defectarea tablei de marcaj, schimbări greșite, amplasarea de bannere cu caracter rasist, antisemit sau jignitor, etc).
- e) Responsabilitatea pe terenul de joc revine în exclusivitate arbitrilor.

Articolul 23. Obligațiile observatorului/delegatului în timpul pauzei.

- a) Se deplasează la și de la cabina arbitrilor împreună cu aceștia.
- b) Atenționarea reprezentațiilor echipelor sau a arbitrilor dacă desfășurarea primei reprize a creat o atmosferă tensionată, atitudini nesportive sau arbitraj tendențios.
- c) Interzicerea pătrunderii în vestiarul arbitrilor a oricărei persoane neautorizate, prin

instalarea unui agent de securitate – intervenție, instruit în acest sens.

Articolul 24. Obligațiile observatorului/delegatului după joc.

- a) Urmărirea salutului echipelor este obligatoriu, modul de părăsire a terenului de joc și drumul până la vestiar al echipelor și reprezentațiilor acestora, al arbitrilor împreună cu observatorul/delegatul federal.
- b) Urmărirea încheierii și verificarea raportului de joc care să corespundă cu modul de desfășurare a acestuia, semnarea de către arbitrii principali și observator/delegat a documentului oficial.
- c) Analizarea cu arbitrii a prestației acestora, recomandări pentru activitatea viitoare și transmiterea calificativului. Transmiterea calificativului prestației arbitrilor principali la un joc de handbal, în Raportul de Observator, trebuie să fie aceeași cu cea transmisă după joc și arbitrilor partidei.
- d) Transmiterea imediat după joc prin e-mail la adresa frh@frh.ro, sau eventual fax: 021.231.89.85, 021.231.89.86, a raportului de joc, iar în termen de 24 ore transmiterea la F.R.H. a raportului de observator, în original și a Procesului Verbal a ședinței tehnice. Revine ca obligativitate expresă a observatorului/delegatului F.R.H. ca atunci când este întocmit un Raport Suplimentar, să fie transmis imediat de la locul de desfășurare a jocului/competiției, prin e-mail, pe adresa cristina.varzaru@frh.ro și presedinte@amh.ro.
- e) Observatorul/Delegatul trebuie să discute cu arbitrii eventualele incidente care s-au petrecut și, în plus, să verifice în detaliu însemnările sale, cu cele ale arbitrilor principali, privind acordarea sancțiunilor disciplinare, eliminări temporare, descalificări, acordate sportivilor, oficialilor, pentru a fi evitate erorile.
- f) După terminarea jocului, observatorul/delegatul trebuie să se asigure că arbitrii și cele două echipe pot părăsi terenul în deplină siguranță. Dacă apar tulburări de orice natură el trebuie să discute cu organizatorii măsurile care trebuie întreprinse. În funcție de gravitatea situației, observatorul va cere organizatorilor să numească persoanele autorizate care vor însoți echipa oaspete și arbitrii până la o distanță de cel puțin 10 km de localitatea în care s-a desfășurat jocul.
- g) În cazul unor incidente grave, observatorul/delegatul de joc trebuie să încerce să obțină maximum posibil de probe pentru instanțele disciplinare ale forului care l-a delegat la jocul respectiv, probe audio-video, eventuali martori.
- h) În maximum 10 minute după încheierea partidei, observatorul federal va înștiința telefonic conducerea CCOD, despre desfășurarea jocului.

Articolul 25.

Observatorii/Delegații trebuie să adopte o atitudine rezervată față de reprezentanții mass-media. Ei NU pot da declarații sau face comentarii imediat după joc, ci numai după înaintarea rapoartelor de observare către forurile competente. Observatorii/Delegații trebuie să se abțină de la orice fel de comentariu asupra prestației arbitrilor și deciziilor lor în conducerea jocului. De asemenea observatorii/delegații trebuie să evite a face vreo prezumție privind posibilele decizii ale instanțelor disciplinare în legătură cu incidentele constatate, la jocurile la care au oficiat.

Articolul 26.

Observatorul / Delegatul este responsabil pentru evaluarea (aprecierea) prestației arbitrilor, având obligația de a sta împreună cu ei și de a-i coordona pe timpul șederii la locul de desfășurare a jocului. Pe întreaga durată a delegării sale, observatorul:

- a) va însoți arbitrii pe toată perioada delegării;
- b) se va asigura că arbitrii nu iau parte la conferința de presa și nu discută cu presa, înainte, în timpul sau după terminarea jocului;
- c) se va asigura că arbitrii principali să nu ia parte la manifestări, meciuri de caritate sau alte activități la care sunt prezente echipe;
- d) va reaminti arbitrilor că trebuie să refuze politicos, dar ferm orice propunere de ospitalitate exagerată;
- e) va reaminti arbitrilor că nu trebuie să accepte pe perioada misiunii lor cadouri care au mai mult decât caracter sau valoare simbolică;
- f) va analiza desfășurarea jocului cu arbitrii, îi va consulta pe aceștia privind prestația lor, dacă conștientizează greșelile inerente pe care le-au comis, le va da explicații și îi va sfătui în vederea viitoarelor delegări la alte jocuri. Va analiza capitolele cele mai importante din Regulamentul de Joc și va evalua prestația acestora, făcându-le recomandările pentru îmbunătățirea prestației viitoare, după care va anunța calificativul obținut de cei doi arbitri.

Într-un timp rezonabil, după încheierea jocului, în cabina arbitrilor (într-un loc liniștit) observatorul/delegatul trebuie să analizeze cu arbitrii prestația acestora. Analiza nu trebuie să dureze mai puțin de 10 minute, dar nici nu trebuie să depășească 30 minute (cu excepția unor situații cu adevărat deosebite). În timpul discuției observatorul/delegatul trebuie să menționeze aspectele pozitive și cele negative pe care le va trece în raportul său. Observatorul va menționa elementele pozitive și elementele negative, nu se va axa asupra fiecărei situații particulare (care nu pot însă trece neevidențiate) ci va menționa problemele de linie (cele mai importante).

Observatorul este bine să reflecteze cu atenție și fără părtinire acordarea calificativului prestației celor doi arbitri. Observatorul trebuie:

- a) Să stabilească prioritățile discuției, abordând două sau trei puncte importante.
- b) Să menționeze mai întâi aspectele pozitive și apoi ceea ce trebuie corectat.
- c) Să dea sfaturi concrete (bazate pe ceea ce s-a petrecut în timpul jocului respectiv), aceasta fiind ușor de înțeles și măsurabil.
- d) Să dea posibilitatea arbitrilor să-și spună părerea și să-i încurajeze să-și analizeze în mod autocritic prestația.
- e) Să ofere soluții și alternative pentru îmbunătățirea prestației și a colaborării în cuplu.

Observatorul/Delegatul va folosi o scală de evaluare generală pentru a indica prestația arbitrilor ca: nesatisfăcător, satisfăcător, mediu, bine și foarte bine.

În evaluarea generală se vor lua în calcul următoarele:

- a) Gradul de dificultate al jocului.
- b) Aplicarea și interpretarea corectă a Regulamentului Jocului de Handbal, controlul jocului, aprecierea tactică și conducerea jocului.
- c) Controlul disciplinar și conducerea unitară a jocului, comportamentul sportivilor, oficialilor și a spectatorilor.

- d) Personalitatea celor doi arbitrii.
- e) Pregătirea fizică, aspectul fizic, plasamentul și deplasarea în teren.
- f) Colaborarea cu masa oficială și observatorul/delegatul întâlnirii.
- g) În situația, în care jocul capătă un caracter amical (din varii motive), nu se poate desfășura ca joc oficial, observatorul întâlnirii, interzice arbitrilor principali a oficia la un astfel de joc.

Articolul 27. Completarea și transmiterea rapoartelor

Observatorii/Delegații oficiali sunt obligați să completeze procesele verbale ale Ședinței Tehnice, rapoartele de observare și celelalte documente și să le expedieze prin firma de curierat, forului care i-a delegat în termen de maximum 24 ore de la terminarea jocului respectiv. În situația în care trebuie înaintat un Raport Suplimentar, acesta se va înainta de la locul de desfășurare a jocului (competiției) prin e-mail conducerii F.R.H. (secretar general) și președintelui CCOD, după caz, prin e-mail: cristina.varzaru@frh.ro, frh@frh.ro, presedinte@amh.ro, prin fax 021.230.12.34 , 021.231.82.62. De asemenea observatorul de joc va atrage atenția arbitrilor asupra obligației de a transmite Raportul de Arbitraj, către F.R.H. în termen de 24 ore de la încheierea jocului.

- a) În cazul în care, la un joc desfășurat s-au înregistrat descalificări, incidente, contestări, raportul de observare (inclusiv raportul suplimentar) și raportul de arbitraj vor fi transmise la F.R.H. imediat după joc, din locul de desfășurare al jocului pe adresa de e-mail cristina.varzaru@frh.ro, frh@frh.ro și la adresa de e-mail presedinte@amh.ro
În caz de incidente, observatorul/delegatul v-a consemna într-un raport suplimentar:
- b) Identitatea sportivilor sau a oficialilor, numărul de spectatori care au săvârșit abateri, minutul și secunda în care acestea au fost comise, durata ce le-a determinat, descrierea cronologică a acțiunilor neregulate, a consecințelor produse de acestea precum și comportarea colegilor de echipă, și a celorlalte persoane aflate pe banca de rezerve.
- c) Incidentele produse de suporterii echipelor: ce echipa au susținut, descrierea incidentului, sectorul din tribună în care se aflau și momentul în care s-a petrecut, durata gradul de pericolozitate, consecințele produse cu evaluarea distrugerilor și pagubelor, comportarea oficialilor clubului, modul în care au intervenit forțele de ordine, dacă s-au folosit materiale pirotehnice, în tribună sau au fost aruncate și pe suprafața de joc, dacă au fost folosite alte obiecte aruncate spre alte sectoare ale tribunelor sau spre terenul de joc (role de hârtie, brichete, scaune, petarde, fumigene, făclii, torțe, alte obiecte contondente), locul în care acestea au aterizat și dacă au fost lovite sau ranițe persoane. Dacă spectatorii au invadat sau au încercat să invadeze terenul de joc, zona în care s-a produs, numărul persoanelor implicate, durata și consecințele, modul în care au intervenit forțele de ordine și comportarea jucătorilor și oficialilor echipelor în timpul incidentelor, comportarea violentă sau cu caracter rasist a jucătorilor și/sau a spectatorilor. Descrierea detaliată a acestora, durata și amploarea, modul în care au intervenit organizatorii pentru a le opri (anunțuri repetate la stația de amplificare ori lipsa acestora, intervenția forțelor de ordine s.a.), măsurile luate de observator în cazul producerii unor incidente, verificarea personală a pagubelor produse în incinta sălii, anexarea unor rapoarte ale forțelor de ordine. Observatorii/Delegații oficiali nu sunt autorizați să comunice conținutul rapoartelor lor decât conducerii F.R.H., A.J.H., A.M.H..

Observatorii/Delegații oficiali sunt datori să evalueze prestația arbitrilor într-o manieră obiectivă, neutră și independentă. Ei trebuie să ia în considerare numai faptele așa cum le-a constatat personal și să nu fie influențați de altcineva. Rolul observatorului este de a sprijini Comisia Centrală de Arbitrii prin evaluarea prestației arbitrilor. În raportul său acesta trebuie să menționeze punctele pozitive ale prestației arbitrilor, precum și aspectele care necesită o îmbunătățire, prin aceasta asigurând comisiei de specialitate o evaluare corectă și precisă a evoluției arbitrilor principali ai jocului.

Articolul 28. Drepturile observatorilor/delegaților

- a) Să participe la activitățile organizate cu observatorii de către Comisia Centrală de Observatori;
- b) Să primească materialele didactice pregătite pe plan național sau internațional, pentru pregătirea personală și unificarea aplicării liniei de arbitraj;
- c) Să primească materialele necesare desfășurării activității de observator;
- d) Să fie delegați pentru observarea jocurilor de către Comisia Centrală de Observatori, în funcție de necesitățile concrete ale competițiilor pe care le organizează F.R.H. și de modul în care au fost evaluați de către C.C.O.D..
- e) Să primească pentru fiecare joc la care au oficiat în numerar (înaintea jocului) sumele reprezentând indemnizația de observare, contravaloarea transportului, a cazării și baremul de masă. Să se deplaseze la jocurile la care au fost delegați cu mijloace de transport în comun, sau proprii. Din motive de incompatibilitate, să refuze delegarea la un joc la care a fost desemnat, dacă între timp este sub contract cu una din echipe, desfășoară afaceri cu una sau ambele echipe, sau are și alte activități de orice natură în urma cărora să rezulte un avantaj material.
- f) Are dreptul de a refuza participarea la un joc, dacă la una din echipele în cauză evoluează o rudă sau afîn de gradul unu - trei.

Articolul 29. Îndatoririle observatorilor/delegaților

- a) Să supravegheze și să aplice întocmai prevederile R.O.D.C.N.H., precum și deciziile Comisiei Centrale de Observatori
- b) Să comunice, de urgență, în scris, conducerii CCOD orice modificare a datelor personale (CI noua, modificare de adresa etc.) precum și a datelor de contact (telefon, fax, adresă e-mail etc.).
- c) Să folosească numai tipizatele puse la dispoziție de către CCOD, precum și modul de transmitere către F.R.H. solicitat în format digital (Proces Verbal al Ședinței Tehnice, în Excel Raportul de observator, și în Word Raportul Suplimentar).
- d) Să dovedească corectitudine și obiectivitate în observarea jocurilor de handbal.
- e) Să respingă orice încercare de influență sau corupție și să sesizeze în scris forul care l-a delegat, în cazul producerii unor astfel de fapte.
- f) Să completeze rapoartele de observare detaliat și cu claritate semnalând orice eveniment în legătură cu desfășurarea jocului, și să le înainteze în termen regulamentar forului care l-a delegat.
- g) Să participe pe cheltuiala proprie la activitățile organizate cu observatorii/delegații, de către F.R.H. (Comisia Centrală de Observatori și Delegați), la examenul (bi)anual,

consfătuiri, ori de cate ori situația impune precum și la alte activități cerute de conducerea F.R.H..

- h) Să răspundă întrebărilor și comunicatelor emise de C.C.O.D. în termenele stabilite, în caz contrar, activitatea acestora se consideră ca fiind nulă, cei în cauză ne mai putând oficia ca observatori/delegați la jocurile oficiale, pentru lipsa de preocupare în pregătirea personală.
- i) Să nu se deplaseze la jocuri oficiale (amicale) cu arbitrii principali ai acestora, sau cu alți arbitrii principali.
- j) Să aibă o comportare ireproșabilă și să contribuie prin exemplul personal la protejarea prestigiului activității handbalistice.
- k) Medicul de pe salvare poate fi și medicul reuniunii în lipsa unui medic sportiv. În situații cu totul deosebite, pentru o intervenție iminentă față de o persoană oficială sau spectator, pot interveni medicul reuniunii precum și medicul salvării.
- l) Să nu permită începerea jocului la Liga Națională, fără asigurarea corespunzătoare a unei ambulante, dotată corespunzător intervenției de forță majora (de tip B), și a medicului reuniunii. Este indicat a se fotografia interiorul/exteriorul acesteia, inclusiv numărul de înmatriculare, care va fi consemnat și în Procesul Verbal, al ședinței tehnice. În caz de necesitate, aceasta se poate deplasa în timpul jocului la instituția sanitară de care aparține cu o persoană oficială grav bolnavă, urmând a reveni imediat la sala de joc. În situația în care salvarea nu se afla la sala de joc, și apare un nou caz de forță majoră, trebuie să se facă apel la 112 în vederea rezolvării operative a situației nou apărute.
- m) Dacă la 10 minute după ora oficiala de începere a jocului, nu este prezentă salvarea, echipată corespunzător, sau nu există un medic al reuniunii, jocul se declară încheiat.

Articolul 30.

Delegarea observatorilor oficiali la jocurile de handbal, din cadrul Campionatelor Naționale se face de către Comisia Centrală de Observatori și Delegați, cu aprobarea Secretarului General a F.R.H.

Articolul 31.

Desemnarea delegaților oficiali la jocurile de handbal, din cadrul Campionatelor Naționale de Juniori, se face de către Comisia Centrală de Competiții, cu aprobarea Secretarului General a F.R.H..

CONTROLUL ȘI EVALUAREA ACTIVITĂȚII OBSERVATORILOR ȘI DELEGAȚILOR

Articolul 32.

Evaluarea și controlul activității observatorilor se exercită de către Conducerea C.C.O.D., Secretarul General F.R.H., Președintele F.R.H.. Evaluarea și controlul activității delegaților se exercită de către Conducerea CCC, Secretarul General F.R.H., Președintele FRH.

Evaluarea prin examene (bi)anuale organizate de C.C.O.D. se face de către membrii comisiei pentru toate persoanele interesate să ocupe funcția de observator/delegat. Examinarea membrilor

C.C.O.D. și a membrilor comisiei de arbitri interesați să ocupe funcția de observator/delegat se va realiza de către Secretarul General al F.R.H.

Articolul 33.

Neîndeplinirea corespunzătoare sau încălcarea obligațiilor de observator / delegat pot conduce la reținerea de la delegări, suspendarea sau, după caz, excluderea din Comisia Centrală de Observatori și Delegați.

Articolul 34.

34.1. Pentru abateri de la regulamentele F.R.H. observatorii și delegații se sancționează astfel:

- a) Neconfirmarea în timp regulamentar a delegării se sancționează cu reținere de la delegări pentru 2-4 etape.
- b) Acceptarea unor încălcări ale prevederilor regulamentare privind suprafața de joc, instalațiile anexă, marcajul terenului, porțile, plasele, iluminatul salii, spațiul de schimb și vestiarele echipelor, măsurile de ordine neaplicate precum și neconsemnarea acestora în raportul de observare, se sancționează cu suspendare 2-4 etape.
- c) Nerespectarea dispozițiilor privind accesul la vestiare, precum și la cabina arbitrilor, a persoanelor neautorizate se sancționează cu suspendare 2-4 etape.
- d) Întocmirea incompletă sau cu date eronate a raportului de observare, se sancționează cu suspendare 2-6 etape.
- e) Nepredarea sau neexpedierea raportului de observare și a celorlalte documente întocmite după terminarea jocului, la organele competente, în termen regulamentar, se sancționează cu suspendare 4-6 etape.
- f) Prezentarea cu întârziere la sala după termenul regulamentar, în care nu este consemnată o culpa medicală gravă, se sancționează cu suspendare 4-8 etape.
- g) Neprezentarea la convocarea comisiilor de specialitate pentru a fi audiați în legătură cu jocul la care au fost delegați, fără o motivare temeinică (autenticată de organele statului, probleme medicale grave) se sancționează cu suspendare 4-6 etape.
- h) Omisiune a înștiințării în timp util a forului care l-a delegat cu privire la indisponibilitatea sa, pentru a se putea lua măsuri de înlocuire, se sancționează cu suspendare 6-8 etape.
- i) Părăsirea sălii înainte de terminarea jocului, fără un motiv întemeiat (culpă medicală, ce necesită internarea într-o instituție sanitară specializată) se sancționează cu suspendare 8-10 etape.
- j) Neîndeplinirea atribuțiilor care le revin în cazul producerii unor incidente se sancționează cu suspendare 8-10 etape.
- k) Netrimiteria din localitatea de desfășurare a competiției, imediat după joc, a Raportului Suplimentar (când este cazul), se sancționează cu suspendare 8-10 etape.
- l) Neprezentarea la jocurile la care au fost delegați, excepție culpa medicală, care presupune internarea de urgență într-o instituție sanitară, se sancționează cu suspendare de până la 6 luni.
- m) Lipsa de interes în pregătirea teoretică pentru calitatea de observator/delegat F.R.H., manifestarea de dezinteres în pregătire, și prin aceea de a nu răspunde cerințelor comunicatelor CCOD, se sancționează cu suspendare 6 luni, în caz de recidivă, cel în cauza va fi exclus din Corpul de Observatori/Delegați F.R.H..

- n) Necunoașterea și/sau greșita aplicare a regulilor în desfășurarea unui joc, precum și în prelungirile acestuia, prin care se încalcă prevederile Regulamentului jocului de handbal, se sancționează cu suspendare minimum 6 luni.
- o) Întocmirea incompletă sau greșită a raportului suplimentar (după caz), a raportului de observare, a procesului verbal al Ședinței Tehnice, fapt ce a produs sancționarea sau nesancționarea unor echipe, cluburi, asociații, sportivi sau oficiali din cadrul acestora, arbitrii, se sancționează cu suspendare 6 luni.
- p) Un observator/delegat care într-o ediție de campionat primește o sancțiune de minimum 6 luni, și mai apoi o altă sancțiune cu suspendare de minimum 2 etape, va fi exclus din Corpul de Observatori a F.R.H..
- q) Suspendarea poate interveni și în cazul comiterii altor abateri, neprevăzute în prezentul regulament, cu sancțiuni cuprinse între două etape și 8 luni.

34.2. Excludere din corpul de observatori

Excluderea din corpul de observatori constă în încetarea calității de observator/delegat și radierea din corpul de observatori și poate interveni în următoarele cazuri:

- a) Refuzarea delegării, la anunțarea acesteia de 2 ori consecutiv sau de 3 ori alternativ, într-o ediție de Campionat Național, fără a prezenta motive temeinice, argumentate, prezentând documente oficiale din partea organelor statului, atrage automat excluderea din Comisia Centrală de Observatori a F.R.H.
- b) Neprezentarea la joc, fără să fi anunțat indisponibilitatea survenită, fără a avea o motivare temeinică, (exclus culpa medicală, imposibilitatea ajungerii la joc din cauza unor calamități naturale majore).
- c) Prezentarea sub influența băuturilor alcoolice sau în stare de ebrietate la jocul la care a fost delegat.
- d) Încasarea unor sume necuvenite, solicitate sau acceptate sau acceptarea de avantaje materiale sau de alta natură din partea echipelor respective sau a altor persoane interesate, pentru a influența jocul sau rezultatul final al acestuia.
- e) Modificarea intenționată a documentelor de plată în scopul încasării unui barem mărit, necuvenit.
- f) Introducerea unor date eronate în chitanța pentru decontare a cheltuielilor aferente jocului (CNP, seria și nr. CI, adresa etc.) sau realizarea unor înțelegeri de orice altă natură privind încasarea unor sume diferite de cele aprobate de către F.R.H..
- g) Introducerea unor date false în raportul de observator (raportul suplimentar), cu scopul de a induce în eroare forul conducător, sau de a beneficia de foloase necuvenite.
- h) Suspendare pentru minimum 6 etape în repetare, în același an competițional.
- i) Sancționarea cu suspendare mai mare de 6 luni a observatorului, printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă luată de instanța disciplinară competentă, la propunerea membrilor CCOD.
- j) Pronunțarea unei sentințe judecătorești definitive cu caracter penal (dar nu din culpă), executoriu, sau cu suspendare, declararea acestuia ca persoana non grata, afilierea sau constituirea unui grup de crimă organizată, desfășurarea de activități cu caracter terorist, pe teritoriul național sau a altui stat.

- k) Excluderea din activitatea handbalistică pentru alte abateri prevăzute de Regulamentul Disciplinar, sau pentru fapte ce nu sunt cuprinse în Statutele și Regulamentele F.R.H., dar care încalcă prevederile constituționale sau intră sub incidența Codului Penal.

Articolul 35.

În cazul în care observatorii/delegații oficiali își îndeplinesc necorespunzător sau cu rea intenție atribuțiile, Comisia Centrală de Observatori poate proceda la suspendarea pentru perioade cuprinse între 2 etape – 8 luni, sau excluderea din corpul de observatori/delegați.

Articolul 36.

Abaterile disciplinare grave, săvârșite de observatori/delegați oficiali, se judecă la propunerea conducerii CCOD, potrivit procedurilor prevăzute de Statutele și Regulamentele Disciplinare ale FRH, de către Comisia Centrală de Disciplină.

Articolul 37.

Circumstanțele atenuante, se aplică de regulă, la prima abatere.

Constituie circumstanțe atenuante următoarele împrejurări:

- a) Abatere sub influența unei amenințări grave a integrității corporale sau a demnității.
- b) Activitatea ireproșabilă până la comiterea abaterii.
- c) Comportare sinceră în fața Comisiei Centrale de Disciplină, la dezbaterile cauzei/

Articolul 38. Circumstanțe agravante

Constituie circumstanțe agravante următoarele împrejurări:

- a) Premeditarea
- b) Săvârșirea abaterii în grup
- c) Comiterea abaterii prin acte de violență
- d) Comiterea abaterii în stare de ebrietate
- e) Comiterea abaterii cu interes material
- f) Comiterea de abateri de către observatori/delegați, în timpul exercitării oficiale a funcției.
- g) Recidiva.

Articolul 39. Control doping

F.R.H. interzice folosirea de substanțe stimulatoare, dopante sau anabolizante, stupefiante, prevăzute în listele oficiale ale C.I.O., I.H.F., E.H.F., în întreaga activitate handbalistică. Observatorii/delegații federali, au obligația de a pune la dispoziția celor în drept posibilitatea ca după terminarea unui joc, aliator, să se poată face controlul medical solicitat față de sportivii echipelor și oficialii acestora.

Articolul 40. Contestații

În situația în care prestația arbitrilor principali la un joc de handbal este notată cu cel puțin un calificativ de „nesatisfăcător”, la oricare din rubricile Raportului de Observator, propunerea de sancționare a arbitrilor în cauză va fi înaintată spre soluționare Comisiei Centrale de Arbitri care, în cazul menținerii sancțiunii, va înainta hotărârea spre ratificare Comisiei Centrale de Disciplină. Dacă este înaintată o contestație din partea arbitrilor sau a Comisiei Centrale a Arbitrilor, la

analiza video a prestației arbitrilor poate să participe și observatorul jocului, precum și un membru al C.C.O.D. și al C.C.A. În cazul unei hotărâri de sancționare a arbitrilor, aceasta va fi înaintată spre ratificare C.C.D.

Articolul 41. Încetarea activității

Activitatea observatorilor/delegaților oficiali încetează în următoarele cazuri:

- a) Dacă devin inapți medical.
- b) La împlinirea vârstei de 70 ani.
- c) Dacă se retrag din activitatea de observator/delegat, printr-o cerere scrisă, înaintată și aprobată de conducerea CCOD.
- d) Dacă sunt excluși din corpul de observatori oficiali, de către Comisia Centrală de Disciplină la propunerea Comisiei Centrale de Observatori și Delegați.
- e) Dacă nu mai sunt cuprinși în corpul de observatori, componența numerică și nominală a acestuia fiind aprobată anual în funcție de necesitățile concrete ale fiecărei categorii competiționale de către Secretarul General a F.R.H și validată de Comitetul Director a F.R.H.

În urma concursului anual, pentru dobândirea calității de observator F.R.H., sunt acceptați un număr de 25 observatori. În cazul în care unul sau mai mulți candidați, obțin punctajul minim de promovare și aceștia vor fi declarați admiși.

Articolul 42. Aplicabilitate

- a) Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Centrale de Observatori/Delegați devine obligatoriu pentru toți observatorii/delegații federali, de la data validării acestuia de către Consiliul de Administrație al F.R.H.,
- b) Nerespectarea prevederilor prezentului regulament va fi sancționată prin asimilare de la caz la caz, în conformitate cu Regulamentul disciplinar al F.R.H., sau cu alte Regulamente precum și cu Statutul F.R.H..
- c) Pentru situații deosebite neprevăzute în prezentul regulament, eventualele situații deosebite se vor analiza în concordanță cu celelalte regulamente ale comisiilor F.R.H..

Articolul 43. Dispoziții finale

Orice probleme în legătură cu activitatea observatorilor/delegaților oficiali neprevăzute în acest regulament se vor soluționa de către Comitetul Director al F.R.H., membrii C.C.O.D, membrii C.C.D.

Articolul 44.

Prezentul regulament a fost adoptat și aprobat în Consiliul de Administrație al F.R.H., din data de 07.08.2018 și intră în vigoare începând cu data de 08.08.2018.

Președinte Comisia Centrală de Observatori și Delegați

Manea Doru

